

P ř e d m l u v a	7
1 ÚČETNICTVÍ, JEHO PŘEDMĚT A METODA OBECNĚ	9
1.1 Předmět účetnictví obecně	9
1.1.1 Objekt účetnictví	9
1.1.2 Vymezení předmětu účetnictví	10
1.1.2.1 Informační zobrazení průběhu hospodářské činnosti vyčleněného hospodářského celku	10
1.1.2.2 Kvantifikace tvorby a pohybu hodnoty	13
1.1.2.3 Komplexnost a úplnost informačního zobrazení	14
1.1.2.4 Nepřetržitost informačního zobrazení	14
1.1.2.5 Klasifikace v procesu informačního zobrazení činnosti podniku	15
1.1.2.6 Uplatnění specifického jazyka a pojmů	15
1.2 Metodické prostředky účetnictví obecně	15
2 PŘEDMĚT ÚČETNICTVÍ STÁTNÍHO PRŮMYSLOVÉHO PODNIKU	17
2.1 Koloběh prostředků podniku	17
2.1.1 Obecná forma koloběhu prostředků	17
2.1.2 Základní momenty a vztahy v koloběhu prostředků	18
2.1.2.1 Vyčlenění prostředků podniku	18
2.1.2.2 Fáze koloběhu prostředků	18
2.1.2.3 Stavby prostředků a jejich druhy	18
2.1.2.4 Toky prostředků a jejich klasifikace	19
2.1.2.5 Zhodnocení a návratnost vynaložených prostředků	19
2.1.2.6 Reprodukce prostředků a samofinancování podniku	19
2.2 Koloběh prostředků jako předmět účetnictví průmyslového podniku	19
3 OCEŇOVÁNÍ JAKO METODICKÝ PROSTŘEDEK ÚČETNICTVÍ	21
3.1 Oceňování prostředků na hraničních vazbách podniku	21
3.2 Oceňování toků nákladů v průběhu koloběhu prostředků	22
3.3 Oceňování hospodářských prostředků lokalizovaných v koloběhu	23
4 BILANČNÍ PRINCIP JAKO METODICKÝ PROSTŘEDEK ÚČETNICTVÍ	25
4.1 Podstata bilančního principu	25
4.1.1 Podstata bilančního principu v účetnictví	25
4.1.2 Obecnější uplatnění bilančního principu	27
4.1.3 Rozvaha podniku	27
4.2 Hospodářské prostředky podniku, aktiva rozvahy	28
4.2.1 Využití přehledu o stavu hospodářských prostředků v rozvaze	30
4.2.2 Vložené prostředky	30
4.2.3 Vázané prostředky a jejich likvidita	30
4.2.4 Proporce ve struktuře hospodářských prostředků	31
4.2.5 Varieta informací rozvahy o stavu prostředků	31

4.3	Zdroje hospodářských prostředků, pasíva rozvahy	32
4.3.1	Trvalé zdroje podniku	32
4.3.1.1	Kmenové jmění	33
4.3.1.2	Trvalé zdroje v jiných formách vlastnictví	34
4.3.1.3	Jiné formy trvalých zdrojů	34
4.3.2	Přechodné zdroje hospodářských prostředků - úvěry	34
4.3.3	Zdroje ze zúčtovacích vztahů - stálá pasíva	35
4.3.4	Zdroje, vyplývající z opakovaného koloběhu prostředků	36
4.3.4.1	Výnosy jako zdroj samofinancování podniku	36
4.3.4.2	Zdroje prosté reprodukce základních prostředků - amortizační fond	37
4.3.5	Zdroje, vyplývající z konečných výsledků koloběhu	38
4.3.5.1	Zisk jako zdroj přírůstku prostředků	38
4.3.5.2	Fondy z rozdělení zisku	39
4.3.6	Shrnutí přehledu hospodářských prostředků a jejich zdrojů.	41
4.4	Rozvaha podniku, jejich obsah a význam	42
4.4.1	Podstata rozvahy a její obsah	42
4.4.2	Vypovídací schopnost rozvahy	44
4.4.3	Hospodářské operace a jejich vliv na změny stavu aktiv a pasív	46
5	PRINCIP DOKLADOVOSTI A PODVOJNOSTI JAKO METODICKÉ PROSTŘEDKY ÚČETNICTVÍ	50
5.1	Princip dokladovosti a jeho funkce	50
5.1.1	Signální funkce dokladů	51
5.1.2	Organizační funkce principu dokladovosti	52
5.1.3	Kontrolní funkce principu dokladovosti	52
5.1.4	Druhy a náležitosti dokladů	53
5.2	Princip podvojnosti jako metodický prostředek účetnictví	54
5.2.1	Podstata principu podvojnosti	54
5.2.2	Význam principu podvojnosti v účetnictví	54
5.2.2.1	Identifikace hospodářských operací	54
5.2.2.2	Determinace hospodářských operací	56
5.2.2.3	Systematizace a zevšeobecnění hospodářských operací	57
6	ÚČTY JAKO METODICKÝ PROSTŘEDEK ÚČETNICTVÍ	58
6.1	Účty jako prostředek klasifikace účetnictví a základní druhy úctů	58
6.1.1	Účty hospodářských prostředků a jejich zdrojů	58
6.1.2	Účty hospodářských procesů	59
6.1.3	Formální úprava účtů	60
6.1.4	Syntetické a analytické účty	62
6.2	Rozvahové účty a jejich využití při statickém zobrazení koloběhu prostředků	64
6.2.1	Podstata rozvahových účtů	64
6.2.2	Zachycování stavů na rozvahových účtech	64
6.2.3	Zúčtování hospodářských operací na rozvahových účtech	68
6.2.3.1	Chronologické účetní zápisy, deník	68
6.2.3.2	Systematické účetní zápisy na rozvahových účtech.	69

6.2.4	Kontrola správnosti zúčtování hospodářských operací na účtech	71
6.2.4.1	Preventivní kontrola správnosti účetnictví	71
6.2.4.2	Funkce principu dokladovosti: průběžná kontrola správnosti účetnictví	71
6.2.4.3	Následná věcná kontrola správnosti zúčtování v účetnictví	73
6.2.5	Hlavní a opravné účty	74
6.2.6	Uzávěrka rozvahových účtů a zjištění hospodářského výsledku	75
6.2.6.1	Uzávěrka účtů a sestavení konečné rozvahy	75
6.2.6.2	Zjišťování hospodářského výsledku v rozvaze a z rozvahových účtů	77
6.3	Účty hospodářských procesů (výsledkové účty) a jejich využití při dynamickém zobrazení koloběhu prostředků	78
6.3.1	Podstata účtů hospodářských procesů a jejich základní druhy	78
6.3.2	Klasifikace účtů hospodářských procesů	80
6.3.2.1	Uspořádací účty	80
6.3.2.2	Kalkulační účty	82
6.3.2.3	Operačně výsledkové účty	84
6.3.2.4	Finančně výsledkové účty	86
6.3.3	Zjišťování hospodářského výsledku z účtu hospodářských procesů - výsledovka jako účetní výkaz	87
6.3.3.1	Zjišťování hospodářského výsledku z účtů hospodářských procesů	87
6.3.3.2	Zjišťování hospodářského výsledku z výsledovky	89
7	SOUSTAVA ÚČETNICTVÍ A ÚČETNÍ SOUSTAVY	91
7.1	Soustavy účetnictví	91
7.2	Účetní soustavy (soustavy účtů)	91
7.2.1	Jedno- a víceřadové účetní soustavy	91
7.2.2	Jedno- a víceokruhové účetní soustavy	91
7.3	Příklad uplatnění účetní soustavy	93
7.3.1	Zúčtování počátečních zůstatků	95
7.3.2	Zúčtování operací při pořizování věcných výrobních činitelů	96
7.3.3	Zúčtování nákladů podniku podle nákladových druhů	97
7.3.4	Uspořádání nákladů podle druhů	98
7.3.5	Zúčtování výkonů v oblasti výroby	99
7.3.6	Zúčtování realizace finálních výkonů a ostatních výnosů	100
7.3.7	Zúčtování finančních operací a zúčtovacích vztahů	100
7.3.8	Rozdělení a použití zisku podniku	101
7.3.9	Zjišťování hospodářského výsledku v běžném účetnictví; uzavírání výsledkových účtů	102
7.3.10	Sestavení výsledovky	103
7.3.11	Uzavírání rozvahových účtů	104
7.3.12	Sestavení předvahy a konečné rozvahy	104